yorumlanması noktaları ele alınacaktır. Betimsel araştırma modelinde olan bu araştırmada aynı zamanda Eğitim Bilimleri alanındaki çalışmalar incelenerek, Ancova ve Mancova analizlerinin kullanımına ilişkin eksiklikler belirlenecek, bundan sonra yapılacak çalışmalar için önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler : Ancova, Mancova, Kovaryans analizi, Çok değişkenli Kovaryans Analizi

(16781) ÖLÇEK GELİŞTİRME SÜRECİNDE MADDE TEPKİ KURAMI VE KLASİK TEST KURAMI UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

MÜNEVVER BAŞMAN , AKİF AVCU [2], MÜGE ULUMAN [1], EMİNE BURCU TUNÇ [2]
[2] *MARMARA ÜNİVERSİTESİ*
burcupehlivantunc@gmail.com

Psikolojik yapılar doğrudan gözlenebilir olmadığından ve gizil nitelik taşıdığından dolayı ölçekler yardımıyla ölçülebilmektedir. Psikolojik yapıların doğru bir şekilde ortaya konulması için ölçme sürecinin uygun olarak işlemesi gerekmektedir. Bu süreçlerden biri de verilerin analizidir. Psikolojik yapıları ortaya koyabilmek için yapılan analizler Klasik Test Kuramına ya da Madde Tepki Kuramına dayalı olabilmektedir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı Beş Faktörlü Kişilik Ölçeğinin psikometrik özelliklerini Klasik Test Kuramı ile Madde Tepki Kuramı açısından incelemektir. Temel araştırma niteliğinde olan bu araştırma kapsamında Çok Boyutlu Madde Tepki Kuramı Analizi ile Doğrulayıcı Faktör Analizi kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Marmara Üniversitesinde Öğretmenlik Sertifikası Programına Kayıtlı 879 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizinde Doğrulayıcı Faktör Analizi için MPLUS programı, Çok Boyutlu Madde Tepki Kuramı analizi için ise R programındaki "*mirt*" paket programı kullanılacaktır. Araştırmanın amacı doğrultusunda, Doğrulayıcı Faktör Analizinde ve Çok Boyutlu Madde Tepki Kuramı Analizinde ölçeğin faktör yapılarının, her faktörde bulunan maddelerin, model uyumunun Klasik Test Kuramına ve Madde Tepki Kuramına göre benzerlikleri ve farklılıkları ele alınarak karşılaştırmalar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Ölçek geliştirme, Klasik Test Kuramı, Madde Tepki Kuramı, KTK, MTK, Doğrulayıcı Faktör Analizi, DFA, Çok Boyutlu Madde Tepki Kuramı

(16822) ZEKA ÖLÇEKLERİNE YAPILAN ELEŞTİRİLER VE SOSYAL GEÇERLİK

ÖMER FARUK TAMUL [1]
[1] *ANADOLU ÜNİVERSİTESİ*
omerfaruktamul@anadolu.edu.tr

Yapılan bu çalışmada da günümüzde kullanılmakta olan zekâ ölçeklerine yapılan eleştirilere yer verilmiştir. bu eleştiriler kapsamında sosyal geçerlik türünün zeka ölçeklerinin geliştirilme ve standardizasyon sürecindeki önemi açıklanmıştır.

Günümüzde geliştirilen psikolojik ölçme araçları genellikle iki amaca hizmet etmektedir. Bunlardan ilki klinik uygulamalarda tanılama, araştırma ve yerleştirme iken ikincisi ise eğitimsel amaçlar dâhilinde ölçme, seçme ve bireyin ileriye dönük eğitim ihtiyaçlarını belirlemektir (Özgüven, 2015; Seçer, 2015). Ölçme araçlarının özellikle tanılama amacına hizmet edebilmesi için bazı psikometrik özellikleri taşıması gerekmektedir (Seçer, 2015).

Araştırmalar göstermektedir ki ölçeğin doğru sonuçlar vermesi psikometrik özelliklerine bağlı iken, geliştirilen ürünün yaygın olarak kullanılması toplum tarafından benimsenmesi ile ilgilidir. Wolf 'a (1978) göre geliştirilen yeni bir yöntem ya da uygulamanın toplum tarafından ne derece kabul edilebilir olduğunun tespit edilebilmesi için sosyal geçerlik düzeyine bakılması gerekmektedir. Sosyal geçerlik çalışmaları uygulamanın etkililiğinden çok sürdürülebilir olması ile ilgilidir (Schwartz ve Baer, 1991). Bunun için geliştirilen uygulamanın amacının toplumsal açıdan önemli olması, yönteminin uygun olması ve uygulamadan sonra elde edilen sonuçların toplum için anlamlı olması gerekmektedir (Kazdin, 1977; Wolf, 1978).